

אוצרות - מבחר פרויקטים והפקות באוצרותי

(הרחבה על התערוכות ותערוכות נוספות שאצרתי לראות באתר הגלריה - האתר ההיסטורי).

<< כניסה לאתר >>

1993 - הפקה ואוצרות/רב שיח בנושא: חופש הצילום, בעקבות התערוכה:

תינוקות/ איילת השחר כהן

את התערוכה התבקשנו להוריד בשל דרישת ד"ר קדמן-האגודה לזכויות הילד, בטענה שהתערוכה מעודדת פגיעה בתינוקות. דרישה שלא נבדקה, קדמן לא ביקר בתערוכה. כתגובה, כינסתי את מזכירות הקיבוץ. הסברתי ושכנעתי לא לקיים את בקשת קדמן התערוכה לא הורדה, כינסתי יום עיון בו התקיים דיון על חופש האמנות והצילום. בהשתתפות: מיכה ברעם, אברהם אילת, שוקה גלוטמן, סטודנטים ושוחרי אמנות.

"...האם מדובר בתינוקות ובילדים שהם קורבנות או מושאים למערכת הטקסים של החיים כמו ב"תינוקה של רוזמרי", אולי? האם בחרה רוח זרה לשכון בגופותיהם והיא ניבטת מתוך עיניהם כמו ב"הדיבוק" למשל! או שהתחלפו הבובות בילדים לצורך קיומו של סקס וודו, או יתכן ומתקיים פה ניסיון לראייה סובייקטיבית מפוכחת והוזה, סקרנית ומפחדת. משהו שאפשר לזהות בתאוריו המעוותים של ישו כתינוק בזרועות אמו, כפי שצוירו על ידי ציירים רבים שהשכילו לתאר את יופיה הרוחני כאם הקדושה שילדה אותו ללא תשוקה ושמהותה נגזלה ממנה בהיותה שליחת האל. מה הם לוקחים איתם אותם תינוקות אל קפאוננו של הדימוי הצילומי! מה היא אותה סידרה שבה מתחלפת המציאות בהזיה והזיה מתחלפת במציאות עד שהגבולות ביניהם מטשטשים לחלוטין? ... חשיפתם לאור של כל אותם פרצופי תינוקות הניבטים מתוך שטח הפנים של התמונות כמו נותנת להם שהות להכריז בקול גדול על קיומם ובאותו קול גדול גם לשאול ולתבוע את שאלת מותם. וכל זאת למה! אחת האפשרויות העולות בראשי שיש פה בעצם ביטוי להסכם, להבטחה שהופרה ..."

... "אבל לי יש תחושה פטליסטית שהיעוד שלי הוא לקבור תינוקות. הם לא יהיו שלי לעולם, הם לא יממשו את הפנטזיות שלי ולא ימשיכו אותי כשלא אהיה, התינוקות שלי לא יגדלו אף פעם" ... (דברים שכתב שמחה שירמן). שנדרשנו להורידה בשל דרישת ד"ר קדמן-האגודה לזכויות הילד, כתגובה, לא הורדה התערוכה והתקיים דיון בהשתתפות: מיכה ברעם, אברהם אילת, שוקה גלוטמן, סטודנטים ושוחרי אמנות.

1994 - סימפוזיון בן שלושה ימים, הפקת ואצרות: פרויקט בין מזרח למערב באמנות החזותית ותערוכה בשתי גלריות לאסד עזי. בהשתתפות: רותי דירקטור, אסד עזי, מוחמד בכרי, שוקה גלוטמן, סמדר שפי, גדעון עפרת, שלומית שטיינברג, ציבי גבע, ניסים דיין ועוד (התערוכות: ורד אדום – בגלריה בכברי, חלון לבן, בגלריה בלוחמי הגטאות).
ביום הראשון - דברי פתיחה - דרורה דקל.
ציבי גבע מדבר על בין מזרח למערב באמנות העכשווית.
שוקה גלוטמן - דמות, גמל וקו אופק, תמונות מזרחיות בארץ, בצילום המקומי.
ביום השני - מוחמד בכרי, דר' נאזם שריידי, אנטואן שלחאת - דמות הערבי בקולנוע הישראלי, מנחה: **זוהר בהלול**.
סיור באטליה שמי ובסדנת התחריט ע"ש גוטסמן.
גדעון עפרת על אמנות ואידיפאדה.
פתיחת תערוכת אסד עזי בכברי.
ניסים דיין – בין מזרח ומערב בקולנוע הישראלי.
בירה וריקודים בפאב המקומי.
ביום השלישי - שלומית שטיינברג - הפרויקט המשותף של ישראל רבינוביץ וסולימאן מנצור.
רותי דירקטור - על אסד עזי.
פתיחת התערוכה בקיבוץ לוחמי הגטאות ושיח גלריה עם משתתפי הסימפוזיון, מנחה: **רותי דירקטור**.

על תערוכות אסד עזי -

"איני מרגיש שום שייכות לשום קטגוריה, איזם, דת, מפלגה, זרם, חשיבה וכו'... ואף לא מחויבות כלפי דבר כלשהו בעולם הזה, מלבד עצמאותי וחירותי הפרטית". אומר אסד עזי.

לחירות הפרטית הזו יש מחיר: אדם החי בקו תפר, המחפש את זהותו במעגלים של האני הפרטי והאני הלאומי, בין ילדות בשפרעם לבגרות תל-אביבית, בין העממי לאליטיסטי, שניות שנעה בין אמירה אינטלקטואלית השוללת כל אפשרות של חזרה לציור, חזרה לחיים האמיתיים, המדברת על מבוי סתום של עודף שכלתנות, על טקסטים וחקיו, על אין לאן ללכת, הכל הבל - לבין עולם פנימי רוחש חיים ויצר, הזקוק לציור כצורך קיומי שפוי, הנותן משמעות לחיפוש.

התערוכה בגלריה בקיבוץ כברי ובקיבוץ לוחמי-הגיטאות באה לחדד את השניות הזו, המתגלה כשתי פנים של רבגוניות מעגלית, התפישה הכולית בעבודות עזי, המוצגת בגלריה כברי, מאפשרת הפשטה עד למשטח הלבן הגדול, וממלאה את חלל הגלריה במארג דגמי מודע של מוות וקיטש, של מטפחת מבית-אמא המסויד לבן, של חלום, של מוות, של אוויר ואור, של הריק המכיל את המלא. בגלריה של לוחמי-הגיטאות, נכון להצמיד אליהן את הגדרתו: "אני פולחניסט מודרני שלא מאמין אפילו בפולחן של עצמי".

אסד מטפל בהעזה בבעיות של דקורטיביות מופשטת המחוברת לדפוסים פילוסופיים ותרבותיים מזרחיים לצד הוורד הטעון. תכנים של ייצוג תרבותי מערבי, מי שנוגע בוורד ללא פשרות נוגע גם בקוצים, ומקרין על המתבונן בשתי התערוכות חיי יצירה שלמים.

1995 - "תיעוד מסכים" / מורל דרפולר, התערוכה של מורל דרפולר, מחייבת

את הצופה להתבוננות חברתית - פוליטית מבעד למסכיו שהם מציאות חיינו. המסך, האליל העכשווי, דימויו מתחלפים, יוצרים כאוס, חלום, אבסורד, נאיביות, דקורטיביות, מצבי קיום, תיאטרליות, הומור, תחכום,

אוניברסליות, יופי, ומוות. דרפּלר מחדד בתערוכה את החיה - אדם. הסמלים והסימנים נוקבים. חוזרים על עצמם כמו קודים ראשוניים כמנטרה של פולחן שבטי מקומי, לפעמים בוטים, לפעמים כאילו תמימים כצעצועי ילדים. מורל דרפּלר, מתערב בצילום, חורט, מצייר, מגדיל, מצמצם, מטשטש, מניח חפצים על נייר מרוח באמולסיה, יוצר פוטוגרמות. בעשייה ישירה שלא נותנת לנו מנוח.

1995 - פסלים ורישומים 1992 – 1995 / יצחק גולומבק

יצחק גולומבק מציג בגלריה בכברי פסלים ורישומים. התעקשתי על הרישומים שעד אז לא הציג אותם. הם היו למעשה כיסוי בנייר לבן על שולחנות העבודה בסטודיו. הזדמנות להיפגש עם האופן שבו היד והעפרון חושבים ומחפשים את הצורות הנפחיות. צורות שהופכות לפסלים של דיקט. "אני אוהב את השבירות של הדיקט ואת הרצון שלי לחזור לצורתו הראשונית, כאילו אני כולא אותו בתוך צורה שהוא מתנגד לה" "... אני מגזים בנפח והופך את הנפח עצמו לנושא. זה אמנם אובייקט שתופס מקום בחלל, אבל זהו גם נפח פיקטיבי, חלול, גוף שנראה כבד ובעצם הוא קל". גולומבק מטפל בדימויים אינטימיים הפיסול של גולומבק נזירי והומוריסטי. משדר יציבות וחמקמקות, פיסול מדויק, אמין ומפתיע. גולומבק יוצר תחושה קדחתנית של חיפוש, שבה הרישום איננו עוד הטלה של ידע מוקדם על הדף! הרישום של גולומבק חושב פיסול... הפיסול של גולומבק נזירי והומוריסטי. משדר יציבות וחמקמקות, פיסול מדויק, אמין ומפתיע.

1996 - עבודות 94-95 / פיליפ רנצר, התערוכה התחלקה בין הגלריה בקיבוץ

לוחמי הגיטאות והגלריה בקיבוץ בכברי. עיסוקו של רנצר באדם, בפחדים, בחולשות, בנירזות של כולנו, בטרדות היומיום הקטנות והמעיקות. בתערוכות רנצר ממוקד יותר בדימויים, בחומרים ובצבעוניות. נוגע בבסיס הקיום, ביחסי הורה-ילד, בטשטוש האבחנות בין האמיתי למדומה, תוך שימוש בהיבט הומוריסטי ומשחקי. באבסורד, בצחוק העצוב והמר, באסוציאציות אוניברסליות של שפת הסימנים היונגיאנית, ושפת

הסמלים הפרטית. כך יכול האמן לשאול שאלות, לפתוח לנו פתח לשאול את עצמנו, לחוות חוויה רגשית, להתחבר לזיכרונותינו. הוא מתמקד בתערוכות אלו בין היתר בצורת החרוט, צורה טעונה הנובעת מנייר עיתון מגולגל שנהגה אימו להכין לו ככלי קיבול לפופקורן. אפו של פינקויו המככב כחרוט בתערוכה, מופיע בגלגוליו השונים גם בסדרת הרישומים הרגישים והמינימליסטיים המוצגים כאן לראשונה. האף הריק או המלא משמש כמשען, כמבנה ארכיטקטוני, כאיבר פאלי או שד-מדונה. ברבדיו המגוונים מדבר האף על התבגרות וניתוק מאב, הגנה של משפחה ובית, עצמאות וחירות, קשר, אמון ואכזבה, אמת, זיוף ושקר, מיניות חודרנית וחצופה הבודקת זהות וגבריות, והרבה הומור בריא.

1997 - מיכלים 2 / קובי הראל. ניסיון להכיל במילים את מכלול דיבורו העשיר של קובי הראל בלתי ניתן למימוש. ואולי זהו סוד קסמה של תערוכתו. הצבה של אובייקטים שמצליחה להפוך אותנו הצופים למציצנים המובלים "בשער האחורי", במאגר הלחישות, לעולם בארוקי, מורכב, מפתיע, של דימויים פיסוליים, של אסוציאציות ותחושות חטא, כאב, פגיעות, ארוטיות, גן-עדן וגהינום, זכר ונקבה, יצר, יצירה והרס. מחסן החומרים "הנמוכים" של הראל, מכיל סיליקון, עור, גומי ומתכות, ניתן לחוש בו באנרגיות אוריריות ומיסטיות, בעשייה נשית - גברית. הראל עוטף, תופר, גוזר, דוקר, רותם לרצועות. מחבר אבזמים, תולה שרשראות, נועץ אונקלים. בדיבור אקספרסיבי, הלניסטי, מציב הראל "טורסו" נוסח "לאוקון" שמטריד מנוחה בצבעו השחור.

מהתקרה, תלוי רופס על אונקל, מיכל ריק עשוי גומי שחור. מיכל המכיל את הריק המלא באפשרויות, במשמעויות, ברבדים ובלחישות שלא נאספו עדיין.

1997 - אלגוריה/ בעז טל. לראשונה מוצגים בתערוכה בכברי צילומי צבע גדולי ממדים, טל מבקש לבדוק את נוכחותם יחדיו בחלל.

לקסיקון רקמת החיים המשפחתית של בועז טל נחשף בתערוכה זו לאיכויות של צמצום, בגרות והגות פנימית.

האלבום המשפחתי של טל, מבויים ומצוטט, מפוכח וספקן. האלבום מכיל: אבא, אמא, ילד, ומצוטטים בו באופן ישיר או עקיף קראווג'יו, רמברנדט, וורמר, קורבה, דושן ואחרים.

הניקיון מאובייקטים מחדד את המאבק הפנימי שבין הידיעה הספקנית, המפוכחת לבין הרגש הדומיננטי הקיים במעגל המשפחתי.

בועז טל יצר כאן אלגוריה לבדידות האדם, כאבו, נפילתו ומיניותו. בדידות אקזיסטנציאליסטית שקיימת גם בתוך ארגון משפחתי. הצילום יוצר תחושה של שכבות שקופות הכולאות את האור בתוכן. אור שממיס את הדמות ושובר את קווי המתאר החדים. החושך, מדגיש את המופלא, הרומנטי, את המסתורין, החרדה והייאוש. אך את החושך אי אפשר לראות בלי אור והאור הוא אור צהוב, כלוא, חולה.

1998 - "מאגרים" - דיאלוג צפון / דרום , כברי – בארי

50 שנה למדינה. בהשתתפות: **יעקב חפץ , מריאנה שלוסברג - צפון / דב אור נר, שי זכאי – דרום /** בשיתוף סטודנטים ממכללת הגליל המערבי ממגמת האמנות. במהלך התערוכה חיבר בין שתי הגלריות ערוץ תקשורת + מצלמות אינטרנט שאפשרו שיח וקשר עין.

מאגר ליד קיבוץ אילון בצפון הגליל המערבי, אגן ניקוז למי גשמים שנפער בנוף כבור ענק מצופה בניילון שחור, המאגר משחק כמראה גדולה שאת השתקפותה חיפשה עין המצלמה.

בור שנקדח בעומק עשרה מטרים באדמת בארי בדרום, גבול עזה, הוא אתר שמתכתב עם מאגר צפון. לתוכו הוטלו צילומים, תאים פוטוולטאים, עלי זהב, וקרן שמש נגבית. קרן השמש נלכדה במראה והורדה לתחתית הבור. מושגים מופשטים שאינם אובייקטים פיזיקליים, הולידו בסופו של דבר יצירות אמנות בגלריה בכברי נתלו צילומים של מריאנה שלוסברג, אינטרפרטציה אישית לתחושת מאגר מוות מצופה שחור, בניגוד חזק למאגר החיים. יעקב חפץ יצר יציקות שעווה, דגם קליפת המאגר והנוסף סרט וידיאו שתיעד את תנועת המים

שנראית על גבי יריעת הניילון. בגלריה בבארי נתלו צילומים דיגיטליים וסרט וידיאו שתיעד את תהליך ה"קבורה" של קרן האור. התערוכה מתחה קו דמיוני בין שתי נקודות על מפת הארץ, ומספרת את סיפור המרחב ביניהן.

1999 - אורי ריזמן / דיוקנאות משפחה וחברים + רב שיח, 8 שנים למותו,

בהשתתפות: טלי תמיר, גליה בר-אור, אוסנת ריזמן, עפר ללוש, אמנים וחברים רבים. **כברי חוגגת חמישים שנה, בחרנו להציג בגלריה תערוכה מעבודותיו של אורי ריזמן. במלאת שמונה שנים למותו (25.1.91)** ביצירתו זכו ציורי הדיוקן והנוף במקום מרכזי. חברים רבים מונצחים על דפיו ובדיו של אורי עומק ביטויה של יצירת אורי ריזמן, מגולם בנקודת האיזון העדינה, על סף נקודת השבר".

(מתוך 'האדום והירוק', עין חרוד 1988) מתוך ראיון משנת 1985.

לא יכול לתת הרגשה של אדם שהפנים שלו הן סתם עור, העור האנושי מקרין אור. כל אדם

מקרין. הבגד מקרין. העיניים מקרינות. אבל יותר מכל, מקרין העור, אפילו כשהעור חיוור, אז יש לו הקרנה

חיוורת. אני רגיש לזה. כל קרינה אנושית מכל צורה שתהיה נובעת מהליכים רגשיים, אדם הוא כמו זיקית

אני פיתחתי רגישות כל כך חזקה לזה, שאני לא צריך להסתכל בעיניים. בד"כ בני אדם בוחנים אחד את השני בעיניים - אני מרגיש בעור! אני מרגיש בעור את הצבע: והכל נובע מהמעורבות הרגשית של האדם. לתת עיניים נכון. עיניים זה גם כן תהליך לא קל. בשביל לתת עיני אמת,

קודם כל צריך איזו הזדהות חזקה בין העיניים שלך לעיניים של המודל - אם אין - אז זה יהיה קשה".

1999 - "אני לא יודעת למה אני זוכרת את זה"/ זיוה ילין

"אני צוברת זיכרונות ומשמרת אותם/קוברת - מטביעה בתוך המים, הזיכרונות מעצם טבעם, חמקמקים, מטושטשים, מקוטעים, אישיים

וקולקטיביים בו זמנית, ובעיקר מביאים את נקודת המבט של בת המקום, בעיניים של ילדה שגדלה בחינוך המשותף של שנות ה-60, התבגרה ונשארה בו.

... הפרדוקס של לגדול ב"חממה", בחברה סגורה וקשה אך גם תומכת, והמאבק האינסופי לשמור על הפרטיות, הייחוד, ולא להיטמע בזרם הסוחף". בתערוכה ניצבות צנצנות ריקות של חמוצים, שורות, שורות על עמודי ברזל דקים בגבהים שונים, חורשת צנצנות שממלאת את החלל. כמו היו חבורת ילדים. לתוך הצנצנות מלאות הנוזלים שותלת ילין טקסטים וצילומים שונים מחוויות ילדותה בקיבוץ בארי. "זיוהלה" רוקחת את זיכרונות הילדות, הלינה המשותפת, עם סיפורי הקיבוץ, כמרשמים העוברים מדור לדור. מנועים זעירים מניעים את הצנצנות שזזות בזמזום מטריד בקצב משלהם, בכל רגע צנצנות אחרות מטרידות את הצופה. צורת ההצבה מזכירה חדר אינפוזיות החיאה, יער אנטנות שנעות בסיסמוגרף עדין על פי הלמות הלב.

2000 - עבודות חדשות / עידית לבבי גבאי. עבודות חדשות. ציור דשן, בשל, נשי, ציור שמוותר על "דלות החומר" ובוחר בכתמים שמנוניים. דמויים נרטיביים רצף וסימטריה, ציור ורוד, כחול, צהבהב וירקרק. ציור של סדרות של דימוייה המוכרים; מגבות מטבח, משבצות, פסים, תחתונים, גופיה, עין-דמעה, וגם שמש, שיבולים וחרב ודימויים לא מפוענחים. ציור שמנהל שיח עם הקונצפט בציור הראשון שהחל את המסע, ציור שחילק את הפורמט לשניים; צהוב וירוק, זיכרון של קיר צמוד למיטה בבית-הילדים בקיבוץ מרחביה. קיר ששימש לפעמים כתחליף למגע אנושי, לגוף. שהיה גם "הבית" וגם "האין בית", "הקיר" מתמלא במהלך העבודה בשכבות של צבע, דמויים ומרקמים. ציוריה של עידית בודקים זהות ושואפים לנסח כדבריה "אמנות ילידית", מקומית אותנטית. בציוריה מופיע גלגל השמש, שמש צהובה כתומה שקרניה חודרות אל תוך עצמה. גם בציוריו של הסב, החלוץ מאיר לבבי, (איתם קיימה דיאלוג) מופיעה השמש. שמש שחורה והרסנית שסבבה סביב עצמה והובילה אל המקום הנכסף-המוות. השמש של עידית באה לנסות לרפא את הפצע. זו "שמש מודעת" לכיליון ולחיים.

בעבודות החדשות מתקיימת מחווה לאמנים ישראלים כמו גרוסברד וקופפרמן וזיקה בלתי נסתרת לשירתם של הורוביץ וויזלטיר. בין "ילדי-החלום" עליהם כתב בטלהיים מתנהלת עידית לבבי גבאי, "ילדת חלום", בין צל לאור-ונוגעת ברגעי החסד של ההתבהרות.

2001 - "יום בספטמבר" / גיא רז + שיח בנושא: "זיכרון ושכחה" ספור
מסעו של גיא רז בעקבות וולטר בנימין וספרו "המשוטט". יום בספטמבר, הוא יום מותו של הפילוסוף היהודי וולטר בנימין בשנת 1940 בבריחתו מפני הנאצים בעיירה פורט-בו על גבול צרפת-ספרד. יום בספטמבר, הוא יום במסעו של גיא רז במסלול תנועתו של וולטר בנימין מברלין דרך פריז, עד למקום מותו. גיא רז משוטט ומצלם, מתעד, בעקבות הנתביב שהלך בו ולטר בנימין עד לגבול צרפת ספרד בו מצא את מותו.

2002 - מסומנים/ חיים מאור + שיח. בתערוכה בדקתי את הסימנים והדימויים שמלווים את יצירת מאור מאז שנות ה-70, במפגש השמיע מאור הרצאה מורחבת על יצירתו ושורשיה והתנהל שיח על עבודותיו.
בתערוכה ניסיתי לזהות ולסמן פרגמנטים מתוך רשת מרובדת המכילה מילון של צורות, פעולות, מצבים, שפה ולשון הגוף בעבודות מאור.
מילון שמתנהל בו דיאלוג מרתק בין שנות השבעים הקונצפטואליות לבין הנרטיב הנחשף בעבודותיו בשנים האחרונות. במילון של מאור מופיעים דימויי - גוף, אותיות, מספרים, מילים, סמלים, סימנים, צורות גאומטריות בסיסיות, רשת, פסים מקבילים, נשרים ועורבים.
מאור פועל בתוך המרחב כשהוא מקעקע, חורט, מכסה, מסווה חושף, אוטם, מגיף, מקרין, מסמן, מציין, מגדיר, מניח גוף. אלה משמשים אותו כמצע בו מתאפשרת התמודדות עם מצבים פיזיים- נפשיים, רעיוניים ואמנותיים כמו: ראייה, עיוורון, שינה, מוות, תקיפה, קורבנות, יהודי, ציוני, גבר/ אישה, פחד, יראה, עינוג, עינוי, אשמה, בושה וריפוי. אלה מגדירים את מסע החיפוש שמסמן מאור. אות קין בו ובאחר כשזירת הגוף מאפשרת את ההתבוננות פנימה

והחוצה. מרחב התהייה בין חיים למוות בין שואה לתקומה בין אובדן למשמעות החיים.

"הכל פרגמנט, מתוך פאזל אדיר, שעדין איננו מושלם, הכל מתחבר לתמונת - עולם. שעדיין נסתרת ממני, כלל לא ברור או ידוע, אם אי פעם אוכל לראותה, זוהרת בשלמותה" (מדברי חיים מאור).

2003 - IN HOUS / אמנים צעירים באום אל- פחם. אוצרות בשיתוף עם האוצר אבי איפרגן, הפקת פרויקט מתמשך בתחום אמנות/ קהילה+קטלוג וסימפוזיון. ההכנות לפרויקט נמשכו 3/4 שנה, הכרנו את העיר במגוון נושאים כגון: חינוך, איכות סביבה, מורפולוגיה, שכונות, ועוד. לקחו בו חלק אמנים יהודים וערבים שיצרו קשר עם משפחות בעיר ופעלו איתם ובביתם, ובמקביל יצרו עבודה שמנהלת דיאלוג עם הבית בגלריה. האמנים: רועי מרדכי, שונית קושניר, בעז אהרונוביץ, ליאור שביל, ולרי בולוטין, עאמר דרבאס, רינת קוטלר, ליאב מזרחי, שי רטנר, אחלאם ג'ומנעה, סלאם דיאב, אימאן אבו חמיד, מיכל בן טובים, שרון אליאסי, יואב שביט, שירין קיזל, מנאל מחמיד. במהלך התערוכה יצאו מיניבוסים עם האורחים שעברו במסלול התערוכה, הגלריה, בתי המשפחות שהשתתפו ובבית הספר בו פעל רועי מרדכי(מאות אנשים הגיעו לתערוכה במהלך השבתות). לסיכום הפרויקט הופק **קטלוג** מקיף מלווה בדברי האמנים והדוברים **בסימפוזיון שעסק בשאלת: מקומו, ייעודו ותפקידו של האמן הצעיר בחברה הישראלית. בהשתתפות** (גליה יהב, אחמד אגבריה, ציבי גבע, סלמאן נטור, חיים לוסקי, רועי רוזן, סעיד אבו שקרא ועוד...).

2004 - "כלים שלובים" - אוצרות והפקת פרויקט אמנות / קהילה, בבזאר הטורקי - עכו העתיקה. אוצרים: דרורה דקל וזיו שר. פרויקט אמנות במסגרת פסטיבל עכו - 2004 (מנהל אמנותי: עתי ציטרון). בפרויקט לקחו חלק אמנים יהודים וערבים מוכרים לצד אומנים יהודים וערבים תושבי עכו, המפגשים נמשכו כמה חדשים שבסופם הוצגו מייצבים/מיצגים בחדרי הבזאר הטורקי. האמנים ניהלו דיאלוגים בינם לבין עצמם ובינם לבין העיר עכו.

הפרויקט סוכם בקטלוג dvd זכה לציון לשבח בפסטיבל. חלק
מהמיצגים/מייצבים הוזמנו למקומות נוספים בארץ (הגלריה באום אל פחם,
לבמת מיצג בת"א, תחרות פרס האמן הצעיר שהתקיימה בתוכנית תרבות
בערוץ-2. ועוד...) השתתפו: רון אמיר, אניסה אשקר, ז'אק ז'אנו, אורלי סבר,
פריד אבו שקרא, דוראר בכרי, אסף רומנו, אימאן אבו חמיד, ח'יר פודי, אהובה
חזן, נדיה חאג', שונית קושניר, יעל בר-לב, מירוות עיסא, נורית סגל, עאמר
דרבאס, כאמל רובי, כנרת ישורון.

2005 - תומכות דואות / נלי אגסי והילה בן-ארי.

תומכות דואות הוא שם המיצב שמפגיש את עבודתן המשותפת של נלי אגסי
והילה בן-ארי למפגש זהיר, מדויק, מורכב, מפגש ביו גוף לגוף.
בחלל הגלריה נבנתה טריטוריה שביטלה את המסה, בדומה למטרת התומכות
הדואות באדריכלות הגותית ובה מתקיים שיח שמותח את הגבולות ביו נוכחות
להיעדר, בין אופציית תנועה לקיבעונה, ביו חשיפה להסתרה והגנה.
אגסי ובן-ארי בודקות את היחסים שביו אובייקט לחלל אדריכלי, בין דו-מימד
לתלת-מימד ובין חלל פרטי לחלל ציבורי.
בעבודה של אגסי נפרשים מיתרים רוטטים של סרטי משי בצבע ורוד-גוף, בין
העמוד שבגלריה לחלל הפתוח, עד לחסימת המעבר החופשי בו.
בעבודה של בן-ארי משתרעת לכל אורכו של קיר בו שבעה מטרים דמות נשית
מונומנטלית, ידיה פרושות בתנוחת צליבה כשהן פולשות לתקרה ולרצפה כמו
חביקה גדולה של החלל. הגדלת הדמות הנשית ביחס לגודל הזעיר של
הדמויות הנשיות מעבודותיה הקודמות, יוצר נוכחות מרחפת ובו זמנית
מקורקעת, כמו גוליבר נשי, שרוקן מחלל פנימי נראה לעין.
נשל השמלה של **נלי אגסי** השאיר הפעם רישום של כאורדינטות והוא מסמן את
המתח שבין העמוד, עמוד השדרה, לבין ה"שמלה" ששינתה את פניה לצלעות
חובקות. הגוף שנכח בעבודותיה הקודמות נעדר מן העבודה. זיכרון המיצב "נוף
שאול" (2003) שהוצג במוזיאון תל אביב מהדהד בחלל. קורי הסרטים של
אגסי מנציחים אולי, את סיפורה המיתולוגי של ארכני, שנידונה לחיות כעכבישה
ולטוות קורים כל ימי חייה, ויש בדמותה הסכמתית של **הילה בן-ארי** אזכור

לייצוגי ונוס, אולימפיה וברבי, שעברו דרך ארוכה עד להפיכתו לטפט מרוקן ושטוח.

עבודותיהן של אגסי ובן ארי מגרות את התת-מודע הקולקטיבי לזיכרון של יחסי קורבן ומקרבן. המיצב "תומכות דואות" מרים לגבהים אנושיים, דיבור שקט, ביו צופים לנצפים על יופי מפתה, כאב ועונג.

2006- מצפינה / חיה גרץ-רן, בתערוכה מתגלות סצנות אינטימיות של נערות מתבגרות שמבוססות על צילומים שנלקחו ממקורות אנונימיים, נערות שוכבות, מכורבלות, תוהות או עוצמות עיניים. יצירתה של רן, מאז החלה ליצור, נעה כמטוטלת בין האוטוביוגרפי (ילדת -48, שנת הקמת המדינה) לבין הרפלקסיה של דמותה בקולקטיב הנשי לדורותיו. הקריאה הפמיניסטית של רן חושפת בקודים של הסתר את כפל הפנים צופנות הסוד של המצוירות, את חזותן הסתגלנית והמושלמת לכאורה. החזות המצוירת נלקחה מתוך צילומים "של פעם" מימי החלוצות ומהקמת המדינה. רן מסרבת באופן מודע ושיטתי לקבל את הערכים הגבריים של מצלמי הצילומים ומבינה שהמצולמות, בין אם הן ילדות או אימהות תשתמשנה באסטרטגיה של הישרדות אל מול המבט הגברי. גם הבחירה בקיטוע ראש וצוואר של חלק מהדמויות, מחזקת את חווית הפיכת הגוף הילדי-נשי לאובייקט נצפה על ידי גבר. ביצירתה, נוכח-נעדר האב. בציורים אחדים מופיע: הצל. באחד הציורים הצל האפל משתרע בין האם לבתה, צל שמחריף את העדר הצלע השלישית במשולש היחסים המשפחתי ומרמז על קיומו המאיים. דימוי חדש מופיע בסדרה: מצפינה, דימוי של ארנב. מעבר להיותו של הארנב סמל למיניות, נראה שנוכחותו שחולפת בתנועה, מייצגת את "הזר", הזר שבא להתריע, להעלות מתוך התת-מודע את הזיכרון הנעלם, לסמן מהלך ברצף הזמן. חיה גרץ-רן מוסיפה בתערוכה בגלריה בכברי עניין במשוואה: אישה-קורבן-מולדת.

לרגל **30 שנים לגלריה בכברי** הצגתי פרויקט מתמשך. מגוון תערוכות שנמשכו בין השנים **2007 – 2009** - אירועים, תערוכות, רבי שיח, סימפוזיון, הפקת קטלוגים. **השתתפו שלושת דורות אמני בכרי**, כל אמן הציג תערוכת מפגש עם אמנים שאיתם נוצר דיאלוג בעל ייחוד ואמירה לא שגרתית.

פתיחת תערוכת גלויות שעוצבו עם שרטוט הגלריה ולוגו ה-30 בהשתתפות 200 אמנים שהציגו ב-30 שנות קיומה של הגלריה. ועבודות נייר של 15 אמנים שהציגו בכברי והלכו לעולמם.

2007 - יחיאל שמי / מאיר אגסי - מפגש. אוצרים : דרורה דקל ויניב שפירא

+ קטלוג + רב שיח. לרגל שלושים שנות פעילות הגלריה התעורר בי הרצון לאפשר ליחיאל שמי ז"ל מפגש מחודש עם מאיר אגסי ז"ל. שמי שליווה את הקמת הגלריה וראה בה מקום שיש בו פוטנציאל להיות בית לאמנות שאיה מתפשרת. במסגרת האירועים והתערוכות שבחרנו לקיים לשלושת דורות האמנים בכברי, בחרתי להציג את שמי ואגסי ז"ל שיצרו בחייהם קשר חברי והערכה הדדית, התערוכה מפגישה את עבודות הנייר של השניים וניתן לראות בה מניפת הערות שוליים לספר "מאיר אגסי: ניירות יחיאל שמי" ולחליפין להתבונן בספר כקטלוג מוקדם ומורחב של התערוכה. התערוכה יצרה מפגש אינטימי בין ניירות העבודה של שניים שעזבונום האמנותי ממשיך לסקרן ולהטריד את עיני המתבונן.

רב שיח - על מפגש שמי/אגסי בחיים ובתערוכה, בהשתתפות: גליה בר אור, רותי דירקטור, יניב שפירא, מיכל היימן, דרורה דקל.

2007 - משיכת חבל / מורי מגמת האמנות בכברי ותלמידיהם (בוגרי

המדרשה המכון לאמנות באורנים ובצלאל) יורי כץ, נועה מלמד, צחי בוחבוט, יעל אלבוים, טובי הורדי, עפרי כנעני, אביטל כנעני, אורלי סבר, רוני שניאור, עידן ארז, אלונה רודה, יאיר פרץ.

האמנים יצרו "רעש" יצירתי בחלל, שביטא את רבגונית המבט היצירתי שלהם אולי בזכות היותם תלמידי ביה"ס מנור-כברי בנערותם.

2008 - אורי ריזמן / מפגש אמנים - בדיוקנאות עצמיים עם אמנים בני דורות

שונים באמנות הישראלית תערוכת מחווה לתקופת שהותו של ריזמן בפריז בשנות ה-50. באותם ימים בפריז נהגו להפגש האמנים הישראלים בקפה דום בעיר, בניהם אורי ריזמן, לאה ניקל, מיכאל גרוס, שייקה אופיר ואחרים. בתערוכה מוצגת גם עבודת דיוקן עצמי שצירה לאה ניקל בפעם היחידה בחייה, באותה עת בה חלקה סטודיו משותף עם ריזמן בפריז. אצל ניקל ניכר חיפוש מבני צורני יותר מאשר חתירה אל מחוזות הנפש. העבודות מוצגות בסגנון תלייה שרווח בתערוכות הסלון בפריז, מרצפה עד תקרה, כמוה לתקופה צבענו את הקיר המרכזי באדום יין. 36 אמנים התבקשו לבחור דיוקן עצמי "למפגש אינטימי" עם דיוקנאות עצמיים של ריזמן. התוצאה תערוכה צפופה ומרובת סגנונות, חמרים, גדלים, ומצעים. נוצרה חוויה עשירה ומרתקת, על אף הקושי שנוצר מתליית חלק מהעבודות נמוך מהמקובל.

משתתפים -36 אמנים: אורי ריזמן, לאה ניקל, מיכל בקי, מאיר אגסי, יאיר גרבוז, אניסה אשקר, אלכס קרמר, ביאנקה אשל גרשוני, ארם גרשוני, יצחק דה לנגה, נדב ויסמן, מריק לכנר, רועי מרדכי, פיליפ רנצר, נורית גור לביא, עפר ללוש, יאן ראוכוורגר, נעמי בריקמן, אסד עזי, מרגו גראן, רוני שניאור, אבישי איל, רועי רוזן, בועז ארד, נורית דוד, עמיחי מלכי, נעמי בריקמן, אבנר כץ, דוד וקשטיין, רועי מרדכי, קרן שפישר.

2008 - חלל/חסום / אורלי סבר, מנאר זואבי, אבי איפרגן, סאהר מיעארי,

לי רימון, שמואל פאר, נטי שמיע עפר, דן ריזנר + רב שיח: בנושא - חלל

חסום.

התערוכה מתקיימת במסגרת 60 שנה למדינה כחלק מפרויקט משותף בין גלריית הקיבוץ בת"א והגלריות הקיבוציות ברחבי הארץ בשיתוף שבועון: הקיבוץ, תחת הכותרת "נלבישך שלמת בטון ומלט". לתערוכה בכברי קראתי חלל/חסום, אמנים מציגים מיצגי פיסול הבחירה הייתה באורלי סבר, בת הדור הצעיר של אמנינו (שעוסקת בעבודותיה בחלל / חסום). שיתפנו אמנים שעוסקים ביצירתם בנושא. התערוכה מתייחסת למקום בו אנו חיים, זיכרונות מהלינה המשותפת, הבית, המקום החשוף לקטיושות,

המרחבים המוגנים ועוד... התערוכה פרצה את גבולות הגלריה לעבר המנהרה שנמצאת מתחת לחדר האוכל על ידי יצירת שיבושים וחסיונות.

2008 - חוצה ישראל / תערוכת צילום , משתתפים: תמיר שר , יעל יוהס ,

עדי ברנדה, שוקה גלוטמן, רולי נתיב + קטלוג. התערוכה חשפה את פניה היותר מוסתרים ומוכחשים של ארצנו. בתערוכה חמישה צלמים פותחים צמצם על המרחב הציבורי שלנו. תואי העלילה הוא המפגש האנושי (הפרטי נוכח – נעדר). המרחב שייך למקום. "המקום" מוגדר תמיד ביחס לסובב אותו. "המקום" שייך לארץ, לארץ ישראל. למקום הארצי חסר המנוח, החצוי שקצותיו פרומים. חמשת הצלמים, בני דורות שונים, מרחיבים את המבט השגרתי, היומיומי על ההווה.

רולי נתיב, בצילומי הדגלים שהתפרסמו לאחרונה גם בספר –"דרך דגל", בהוצאת המשכן לאמנות בעין- חרוד .

עדי ברנדה, בסדרת צילומיו- "מופרע" בו מצולמים סימוני חסימה באדום לבן במרחב הציבורי. ובסדרה- "שרב כבד", סדרת צילומי רמקולי אזהקות שנושקים לשמיים.

תמיר שר, מתעד ריטואל מוכר של עמידה חפזה בשולי הדרכים הבינעירוניות ובתוך שעון העיר בעת צפירת יום הזיכרון .

יעל יוהס, מתבוננת מהצד על חווית המפגש של הישראלי עם הטבע המקומי. טבע רווי סמליות, מיקרוקוסמוס לא נתפש של יופי מסומן בגדרות. טבע כבוש בידי אנשים שנכסו לעצמם פיסת אדמה.

שוקה גלוטמן, מרחיב את נגיעתו העקבית בישראליות, בסדרה בשם - בשביל קליפות התפוזים.

המרכיבים הוויזואליים בתערוכה מצביעים על מערכת קשרים מורכבת בין העבודות שמותירות אחריהן הד מטריד של אי נחת .

2008 - זה לא בא לי בירושה / דב הלר, מאיר אגסי, גרי גולדשטיין, דב אור-

נר, רעיה קרס, טליה טוקטלי, צבי טולקובסקי, איטה גרטנר, דרורה דקל.
מתכתבים עם חומרי עיזבון. אוצרות: ענת גטניו דרורה דקל.

התערוכה מזמנת שמונה אמנים ניצולי שואה או בני דור שני שבחרו להתכתב בעבודותיהם עם עיזבון. חלקם בדה עיזבון שכזה, חלקם אימץ בן משפחה וגם את עיזבונו, ויש שמתכתבים עם חפצים ששרדו בתוך המשפחה. יש הרואים ב"ירושות" אלה אובייקט של געגוע אך יש הרואים בו מטען עודף ומכביד. מורכבות זו מציפה מנעד רגשי ואינטלקטואלי רחב המוטמע אל תוך מעשה היצירה.

רב שיח, בהשתתפות: סבינה מסג - משוררת ומתרגמת, שושי בריינר - סופרת ועורכת, עוזי צור - משורר, אמן, מבקר אמנות, ד"ר מירה טנצר - משוררת, מרצה. האמנים המשתתפים בתערוכה.

2009 - פרויקט בינקיבוצי, מדרש / קיבוץ, לציון 100 שנות התנועה הקיבוצית. אוצרים: יניב שפירא, זיוה ילין, דרורה דקל. משתתפות הגלריות הקיבוציות. כל אחת מהגלריות תציג תערוכה של אמנים בעלי זיקה כלשהי לקיבוץ. הנושא המשותף של כל התערוכות הוא מקומו של הקיבוץ בשיח החברתי, התרבותי והאמנותי בישראל את הפרויקט מלווה קטלוג שמאגד לראשונה את פרטי הגלריות בקיבוצים ברחבי הארץ. מקבץ התערוכות הוא המשך לפרויקט "נלבישך שלמת בטון ומלט" ערכו התרבותי של הפרויקט הוא בריבוי נקודות מבט של אוצרים ואמנים על הקיבוץ.

בכברי הצגתי את **מפגש מקום / אורי ריזמן, יחיאל שמי, משה קופפרמן.** התערוכה מבקשת לחשוף את התייחסותם למקום-לנוף, לאורך שלושים שנות יצירתם הראשונות ולהפגישם עם אמנים שהגיעו לכברי במהלך השנים ובחרו להתייחס ביצירתם אל נוף הגליל המערבי. השתתפו: מאיר אפלפלד, אסף בן צבי, ליאוניד בלקלב, מיכל גולדמן, יעל כנעני, עפר ללוש, הילה לולו לין, מריק לכנר, לאה ניקל, נעמי סמילנסקי, יגאל עוזרי, אלון פורת, תרצה פרוינד, אלכס קרמר, יאן ראוכוורגר, דוד ריב, שולי שדה, שרה שמשון. המקום - הגליל המערבי אינו מקום ניטראלי, בין היתר הוא תוצאה של המעשה הציוני - הקמת המדינה. מקום טעון ספוג בהיסטוריה, בפוליטיקה ובסיפורי חיים. הכתבת הזיכרון הקולקטיבי, השכחת העבר "האחר", קביעת שמות הישובים

החדשים ומשמעות קיומם בין ישובים ערביים.
האם הם באו לביטוי ביצירתם של השלושה?
האם המפגש עם אמנים בני דורות שונים יחשוף התייחסויות אחרות אל
המקום?

2010 - הו חולשה / ארז ישראלי ופנינה רייכמן. התערוכה היא תערוכת
מפגש בין אמן צעיר לאמנית ותיקה. מפגש ייחודי, עצמתי ומעורר שאלות.
הו, חולשה! הוא שם תערוכת המפגש.
השם לקוח מספר שיריו של חזי לסקלי - "חיבור וחיסור: שירים, 1985-1987"
(הוצאת עם עובד, תל אביב 1988), מתוך השיר "מחול שלושים וחמישה".
חברות אמיצה שנקשרה בין פנינה רייכמן לארז ישראלי הובילה אותם לתערוכה
משותפת. רייכמן הייתה "המורה" לאמנות של ישראלי בנעוריו. כיום מלמדים
השניים באותו בית ספר לאמנות. עבודותיהם נוגעות בעצבים חשופים, במוות,
"קינה על מות".
רייכמן עוסקת ביחס שבין מילים לדימויים ובמאבק ביניהם. המוות והקינה הם
חלק מאותו מאבק. ישראלי מתמיד לנהל "פלירט" קרוב עם המוות מאז תחילת
דרכו כאמן. הוא בודק קשרים בין קיטש ומוות, בין קלישאות-תרבות ומציאות
קיומית.

2010 - DRAWING ATTACK (התקפת רישום) / יעל בלבן + קטלוג.
הצבה תלוית חלל, מורכבת ממכונת רישום קפיצית ורישומים על גבי לוחות
מזוניט; הסתערות פנים אל פנים של אגודת קפיצים וקווי רישום סרוגים,
משתרגים ומשורשרים ברצף אינסופי של תנועה, שבונה דימוי/גידול, מאגר של
פראקטלים. האמנית יעל בלבן מצליחה לברוא מהם עולמות הזויים מלאי
השראה, טעונים בשאלות של חיים ובנייה, הרס ומוות, פירוק והרכבה.
העבודות מחוברות ביניהן במודל "ריזום" ויוצרות רשת תקשורת. כל צורה של
היררכיה ברורה מתבטלת והכול נמתח ונפתח למערכת קישורים אינסופית,
שיוצרת מרחב חדש, רשת קשרים, מארגים, רקמות, שמשמעותם נבנית מתוך
התקשרות והתחברות אסוציאטיבית. "יש לי תחושה של מיצוי התנועה ובדיקה

של הדימוי, אבל נשארת האופציה להמשך גם אם הוא לא נראה", אומרת האמנית. זהו מרחב שאין גבול בתוכו. חלק מהמרחב השותק שבין השפה למציאות.

2011 – סוויסאייר / איילה ניצב, תערוכת פרס בחירת אוצרת הגלריה

בכברי, התערוכה "סוויסאייר" מעמידה במרכזה את המבט, המבט המכונן את המציאות ואת תודעת המתבונן, מבט שאוצר בחובו פוטנציאל לפעולה שתתממש, או לא, בדומה לזינוק שמזמין החישוק הניצב בתערוכה, שהוא גם פריזמה. המבט החוצה, גם אם הוא טעון וביקורתי, מדגיש דווקא את המחיצות בין המתבונן למושא ההתבוננות, את הקושי והמורכבות של הפעולה בתוך המציאות הביתית והלוקלית.

במהלך התערוכה קיימנו **רב שיח** על: **הדהוד שבין הפרטי לציבורי באמנות ובמרחב האדריכלי**. השתתפו: ד"ר יעל גילעת ודורית רינגרט / המכון לאמנות באורנים, ד"ר גליה בר אור / הביתן הישראלי לאדריכלות בוונציה - אדריכלות בקיבוץ. אילנה סלמה אורתור / "עקבות אורבניים" על פרויקטים פוליטיים פואטיים: מוילה ח'ורי, חיפה, דרך "מחנה היהודים" במרסיי ועד ל"אינטימיות טריטוריאלית" בביאנלה הבינלאומית לאדריכלות הנוף העירוני בבת-ים. יעל מוריה וסיגל ברניר / פעולה עירונית- על אוצרות בחלל המוזיאון וברחבי העיר בת-ים.

2011 - יאיר גרבוז / נשמט יהודי, מיכאל קיסוס גדליוביץ / EX-O-DOS .

לתערוכה מתלווה קטלוג וראיון במרכז.

בין גרבוז לגדליוביץ מתקיימת בעבודות הדקונסטרוקציה של הטקסט העברי, השיבוש והיחס המעניין בין הדימוי לסמל, נמצאים כעמוד שדרה בעבודות של שניהם. השאלה האם יש אמנות יהודית בשדה האמנות העכשווי, גם הבחירה במבט ביקורתי אנטי קולוניאליסטי, אלה הפכו לחלק בלתי נפרד ממשטח העבודות. אצל גרבוז הריבוי העצמי מתקיים עד לכדי יצירת קהילה גרבוזית,

אצל מיכאל שמגדיר את עצמו כפנטזמולוג, נוצרים נרטיבים שהם הכלאה בין עולם דימויים למילים. דימויים מזוהים, שיש בתוצאה הנראית שלהם רב שכבתיות, ממקורות מגוונים.

אצל השניים יש התייחסות לקולאז', לאקלקטיות סגנונית, לחומריות מגוונת. הם מתבוננים פנימה והחוצה, מפרקים ומרכיבים, הופכים את הסדרים והחוקים התרבותיים. היצר ההרפתקני גם בעבודות וגם באורח החיים מלווה אותם. וגם הנגיעה בשואה. העיסוק של גדליוביץ בחומר בא ממקום אחר, הוא חוקר חומרים, מעין אלכימאי! ההיבט הסוריאליסטי משותף לשניהם, ואי אפשר להתעלם מקיומו. גם המצע משתנה, כולל בחירה *objet trouvé*, ומתקיים דיאלוג בין החלקיקים ויחסם לשלם. יאיר יוצר מעין קרטוגרפיה של החברה הישראלית, אצל מיכאל יש הד לאוטופיה לעומת המציאות.

גם האינטואיציה, והיכולת לקחת דימוי/מילה, ולזרום איתם לכדי אמירה מקורית ומעוררת שאלות. מחברת בניהם.

2011 - אוושה/ טלי נבון + קטלוג. טלי נבון מעלה בעבודותיה זיכרון עבר והווה לא ידוע. מערכת יחסים משולשת- ומרובעת, יחסי אב-בת-אם, ושתי אחיות, ומגלה את האמת שלה.

תדביק המרכיבים הוויזואליים והקוליים, שרוחשים בעבודות הוויזואליות של נבון, יוצרים מהלך, רצף זמן, שנע בין עבר להווה. הוא נועד להצביע על מערכת הקשרים עשירה בין האמנית לסביבתה. או אז עולים מן המודחק והנסתר פחדים קיומיים ובדידות של ילדה, בלי מקום וזמן.

מהלך היצירה מזמן לנבון את ה"מסע" לאי שם, המקביל אל הלא מודע. הזיכרונות שחילו, הם מספרים סיפורים אחרים, אך סרטי הוויזואל הדוקומנטריים/משפחתיים מעלים על פני השטח פיסות מציאות. בחלק ניכר מעבודותיה מתעלמת נבון מחלקי גוף שונים, שאף שהם נעדרים הם נוכחים. נבון מעניקה יחס מיוחד לראש, לטורסו, או לפלג גוף תחתון- לרגליים. רגליים הולכות, רוקדות, נופלות וקמות, ממשיכות בנתיבן, משמרות את כוח החיים. השימוש בחומרים "אמיתיים" בעבודות הוויזואליות, חומרים שאינם פנטזיה שהתרחקו מהמציאות, כי אם סרטי ארכיון היסטוריים, שליוו את המדינה וכן

סרטים משפחתיים מימי ילדותה של נבון, יוצר עמנום גבולות בין הפרטי ללאומי ומקיים קשר חי בין הנראה לבלתי נראה.

גם ברישומי המונוכרום של נבון, רמזי מציאות נגלים ומוסתרים, החלל והזמן אינם ידועים, ילדה שברירית אחת, תינוק או שניים, מרחפים בין אדמה לשמים. על מצעי זכוכית מציירת נבון ציורים בצבעי שמן, בגוונים שונים של צבע אדום. היא מציירת את עצמה עם זר יום הולדת על ראשה, אך דמותה מתפרקת לכתמי צבע צפים, ארעיים שיפיים מפתה ומטעה. העצמת הצבעים מסתירה את בדידותה של הגיבורה ואת מחיקתו של הגוף.

2012 - **"מרחב אפור" / סאהר מיעארי**. "חיים אפורים", "שטח אפור", "מרחב אפור" - צמדי המילים הללו מקיימים ביניהם קשר. בתערוכתו של סאהר מיעארי הם מבטאים את הרעיון והעיצוב.

מיעארי מציע להתבונן ב"אפור" של חיינו ולראות כי במידה מסוימת של אירוניה, דווקא "אפור" לסוגיו מבטא רב-גוניות. זאת בניגוד לדיכוטומיה החדה שמפרידה בין שחור ללבן (מרכיביו של האפור), בניגוד לביטוי "חיים אפורים" (כלומר משעממים, ללא מטרה או תועלת), בניגוד ל"שטח אפור" (תחום שאינו בר הכרעה ברורה). התערוכה האמיצה של מיעארי תתמקד בשני היבטים מרכזיים מתחום הבנייה: חייו האפורים והרוטיניים של פועל הבניין (הסובייקט), וחלל המקלט (מרחב הקולקטיב הישראלי).

אפרוריות של שגרה מייצגת את תהליך עבודת הבנייה, שמכונה **"עבודה שחורה"**. מן הסתם רוב הפועלים הם מהמגזר הערבי, ומלאכתם מכונה באירוניה **"עבודה ערבית"**, או כמו שמגדיר זאת מיעארי: "שירות חובה לצעיר הערבי במדינה, לפני שהוא הולך ללימודים אקדמיים". מכאן עלו בו הרהורים על ההתעלמות מהאמת ההיסטורית, שיצרה בו את התחושה כי הוא שותף בבניית המדינה לא פחות מהיהודים. אלא שההתייחסות המקובלת משאירה את העובדות "בשטח האפור", מותירה אותו במצב ביניים, שמתעתע בזהותו ומדירה אותו כ"לא שייך למקום".

בתערוכה בחר האמן לשנות את המבנה האדריכלי של הגלריה בכברי. מיעארי החליט להפכה ל"**מרחב מוגן**" ואפור. הגלריה כוסתה בלוחות בטון, בהם

הוטבעה טקסטורת קורות העץ, התומכים במבנה בעת היציקות, במהלך תהליך הבנייה. גם עמוד התמיכה של הגלריה השתנה: הפך לעמוד הכנה ליציקת עמוד מלבני. בנוסף הכניס מיעארי שלושה צינורות אוויר, כמקובל במקלטים ציבוריים, פתח חלון מלבני, שדרכו אמורים לחדור אוויר וקולות מן החוץ, אלא שבעבודתו של מיעארי מתגלית דרכו עבודת וידאו, בה מתועד יום באתר בנייה, מצאת החמה, לקול שירת הציפורים, ועד לשקיעת החמה ("צאת הנשמה"), כשהפועלים מתרחקים מהאתר. "בחרתי להדגיש את חסרי הזהות, את פועלי הבניין".

הבית, מנקודת המבט של מיעארי, מאפיין את מורכבותה של החברה הישראלית. הוא מתייחס לתוספת המיגון הסטנדרטי, חדר הביטחון (ממ"ד), הנהוגה משנת 1992. הממ"ד נראה כהרכבה של איבר זר. מדובר במבנה קובייתי, עשוי בטון מזוין, בעל חלון, דלת ברזל וצינור אוויר, המקשר בין החלל הפנימי לחיצוני, דרכו יוכלו להיקלט צלילים ואותות סכנה. אצל מיעארי הופכים צינורות האוויר למודל מהופך, המאיר אפשרות אופטימית. במקום חלל שנוטרל מכלל הבית ומקושר לאיום וחרדה, מתגלים בצינורות האוויר שיחות אנושיות בין פועלי הבניין באתר הבנייה, צפצוף ציפורים, עולם של תקשורת, הקשבה ואמפתיה.

הצעתו של סאהר מיעארי במיצב המורכב, הוא לאפשר לראות "במרחב האפור" מקום להתבוננות אופטימית, שסופה פתרון אנושי חסר אלימות.

2012 - קיץ חם, התערוכה היא חלק מפעילות שתתפרש במהלך שש שבתות

של מפגשי אמן עם: רון עמיר ומירית כהן כספי, הקרנות מונחות של סרטי אנימציה לילדים וסרטי אמנות למבוגרים, וגם הקרנת רצף עבודות וידיאו ארט "הבית שלי הוא הבית שלך" בעריכת והנחיית ליליאנה אורבך.

בתערוכה לוקחים חלק **מאה אמנים**, ותיקים וידועים וצעירים בראשית דרכם.

עבודות במגוון גדלים, טכניקות ומצעים. חופש התלייה יאפשר מפגשים

מקריים, תנועה דינמית, לגיטימיות וקלילות כיאה ללאות סוף הקיץ.

אמני הגלריה הזמינו אמנים רבים במסורת "חבר מביא חבר" להשתתף

בתערוכה. על קירות הגלריה יוצגו שתי קבוצות של עבודות:

עודף מ- 300 (קיר פושפינץ) - עבודות נייר קטנות ממדים עד גודל A4 .
ובמרחבי הגלריה עודף מ- 3,000, עבודות בטכניקות מגוונות .
העבודות זמינות לקנייה. ופותרות בפני שוחרי האמנות אפשרות לרכוש עבודות
במחיר שווה לכל נפש. ואף לתמוך בפעילות הגלריה. העבודות מתפרסמות
בפייסבוק של הגלריה ואפשר להזמין בפייסבוק ובטלפון ובאתר של האוצרת.
בין המשתתפים: אמני הגלריה השיתופית בכברי וגלעד אופיר, מריק לכנר, יאיר
גרבוז, פאהד חלבי, גרי גולדשטיין, רון עמיר, דרורה דומיני, נעה צדקה, רועי
מרדכי, אמירה זיאן, ורד אהרונוביץ, טלי כהן גרבוז, סאהר מיעארי, רותם
ריטוב, טובה לוטן, יעל בלבן, מיכל שמיר, מרב סודאי, נורית ירדן, יונתן
הירשפלד, ועוד.

2013 - "אנשים בעמק" / בועז לניר. בועז לניר מציג סדרת צילומים חדשה -

"אנשים בעמק". "לאורך שנים אני חוקר את הזהות הישראלית דרך קהילות
חברתיות מוגדרות ותת-קבוצות שלה: "עולים חדשים", "האנשים בקבוץ",
"נערים בפנימייה דתית ובתיכון קיבוצי", "עובדי מטבח", "פועלים בתעשיית
המתכת" ולאחרונה "אסירים".

בתערוכה בכברי מוצגת סדרת צילום שצולמה ברובה ב- 2012. לניר חזר
לצלם את חברי הקיבוץ ותושביו כמו שעשה זאת לפני עשור. הפעם הצטרפו גם
צילומי "עובדים זרים" שמתפרנסים בקיבוץ, יהודים וערבים.

אחרי עשור לשינויים משמעותיים באורחות החיים הקיבוציים, בחיי השיתוף
והשוויון ומעבר לצורת חיים אחרת. מנסה לניר לבדוק האם חלו שינויים
ויזואליים בקהילה הקיבוצית, בדמויות ובפרטים המתלווים להם, ומציב את
סימני השאלה האלה בפני הצופה המתבונן. נשאלת השאלה, מה מוביל אמן
לתעד את האנשים סביבו? לניר שייך לקבוצת אמנים שבחרו לתעד את חייהם
או חיי האחרים בעזרת צילומי דיוקן. מה שמייחד את צילומיו הוא תיעוד החברה
הקיבוצית שנעלמת מהנוף הישראלי בנראות שהייתה מוכרת כמראה
"הקיבוצניק", וכיום היא מקבלת פנים אחרות. "את החברים הותיקים אני מצלם
מהפחד שהדור הולך ונעלם וגם מתוך הרצון שלי לא לשכוח ולהשאיר סימן",
הם אינם אנשים מפלסטיק כמו בצילומי חתונה או באלבומים משפחתיים. לניר

מצלם/מתעד/חוקר באמצעות המצלמה את האיכונוגרפיה של האנשים בקיבוץ.
מקטלג ממיין, ונע בין התיעודי לטיפולוגי.

הצילום של לניר מתחלק לאורך השנים בין צילום עיתונאי לצילום פרטי אמנותי.
לניר גיבש במשך השנים שפת צילום בשחור-לבן, שדורשת כמו בעבר פיתוח
פילם, בחירה במצב אנלוגי, ידני, ואסתטיקה לואו-טקית. הקלות הבלתי נסבלת
של המצלמות הדיגיטליות מאפשרות לכל אדם להיות צלם. ובקלות גם ליפול
לקלישאות בצילום. לניר בחר במסע ארוך שנים של מחקר הדומה למחקר
אנתרופולוגי ובמסע צילומי שכבר כמעט לא נראה במקומותינו, בחירה במצב
אנלוגי, ידני, ואסתטיקה לואו-טקית.

שני הצלמים האמריקאים - דיאן ארבוז, וארווינג פן, השפיעו על לניר. שניהם
יצרו נוסחי צילום מובהקים. בספרו אתיקה והאינסופי, מתאר הפילוסוף עמנואל
לוינס את התפישה האקזיסטנציאליסטית של הבדידות כרקע למחקרו על אודות
היחס לזולת. ובו טען כי אין בכוחה של הדעת לשבור את גלמודיות ההווה. גם
במעשה הצילום ניתן לראות פעולה המנציחה בדידות.

2013 - שלושה דורות - שמי/ דורצ'ין/ רום כהן שלושה דורות של אמני

ברזל מציגים בגלריה השיתופית בכברי. **יחיאל שמי** מיוצג בשני פסלים - אחד
מתקופת פסלי הברזל, שנוצרו משלדי אוניות טבועות, 1964; והשני משנת
2001, אחד מפסלי הברזל האחרונים של שמי. בנוסף מוצגים רישומים משנות
השישים וקולאז'.

יעקוב דורצ'ין מציג פסלי פח קטנים, שנוצרו במיוחד לתערוכה: שלושה פסלי-
"מלאכים", בדיאלוג עם פסל הפח- "מפרשית" שהיווה השראה ליצירת
השלושה. בנוסף מוצגים רישומים והדפסים.

אלינה רום כהן מציגה שני פסלים: "לוויתן" - פסל גדול מידות, מברזל וזכוכית,
2013; "עיר דייגים"- פסל מברזל חלוד. כמו כן מוצגים רישומי הכנה ועבודת
וידאו ארט- "רהיטים בים".

מה בין **שמי- האב**, המייצג את הפיסול בברזל, לבין **דורצ'ין - דור הביניים**, ומה
בינם לבין האמנית הצעירה **רום כהן**?

שלושתם בחרו לעבוד עם ברזל חלוד. למתוח את גבולותיו.

בעוד שמי התעקש לאורך השנים על טוהר שפתו המודרניסטית, על ההברה הנקייה מסיפור בברזל ועץ, פנה דורצ'ין למקום אחר. הוא עובד בעיקר בברזל כדי ליצור משפט, אולי אפילו שיר קצר, פיוט. לעומתם רום כהן יוצרת סיפור, מיתולוגיה, הברזל "משמש" לה כמו חומרים אחרים, זכוכית, שעווה, ועץ. הערה - מפגש, חיבור, לחץ, מסה, ביטול מסה, חשוף, אינטימי, מונח, כבד, שטוח, בולט (אום/בורג), אטום, מחורר, שקוף, קר, חם, שברירי, מתוח, עוצמתי, מיתולוגי, מטפורי, נוכח, ישיר, בסיסי, מופנם, מופשט, צלול, לירי, נרטיבי, עובדתי, מינימליסטי, צובר, עדין, גדוע, ארעי, אקראי, יציב, פגיע, מטולא, מוצק, חתוך, גס, צחיח, שרוט, כתמי, אסתטי, תעשייתי, שטח, חלודה, אדמה, רוח, אל זמני.

2014 - אני מנוי הארץ / אשרף פואח'רי + קטלוג + רב שיח בהשתתפות: פריד אבו שקרה-אמן, אוצר/עמי שטייניץ-אוצר עצמאי/ עלאא חליחל-סופר, עיתונאי. מזה שנים רבות מלווה דימוי החמור את יצירתו של אשרף פואח'רי. באמצעות החמור, שאינו זוכה ליחסי-חיבור נאותים, חושף פואח'רי את דעותיו, מחשבותיו, דמיונו וביקורתו. הוא משתמש בהומור כנגד המקובל, ומחליף את דיוקנו העצמי בסמל החמור. הוא מופיע בדימוי משועתק, חסר מין, ללא צבע וברק. פואח'רי הטביע קעקוע מטאפורי ביצירתו, מעין חותם סולטאנים (טוגרא), שמאשר את אמינותו.

חמורו של פואח'רי הוא צילו של חמור, שטוח, נראה כנגטיב, אינו מביע רגשות, אינו משנה את תנועותיו. הוא אל-זמני, איקוני, אוניברסאלי. פואח'רי מצרף את דמות החמור כמעט לכל ציור/צילום/רקמה/ואובייקט שהוא יוצר. זו דרכו להביע מחאה חברתית. אציין את רגישותו של האמן למצבו של הערבי, הפלסטינאי הישראלי, לעקרונותיה של מדינת כל אזרחיה, לבעיית הגזענות, וכן למצבו שלו כיליד המקום, "צבר" כלשונו, לפעילותו בחברת יהודים/ערבים מתוך ניסיון לאחות את הקרע ולאפשר מתן כבוד ל"אחר". כל אלה מתגלמים באמצעות דמות החמור, ונוספת עליהם ביקורת על החברה הערבית. בעבודותיו מקשר פואח'רי בין שנת 1948 למצב הנוכחי בארץ. הוא חש חובה מוסרית לעסוק באמנות, כהצהרת עמדה אמיצה אל מול המציאות המורכבת על

האדמה הזאת. בדרכו הייחודית משחק פואח'רי עם דימויים טעונים, משתמש בהומור אירוני, בשפה רבת פנים, בפיתוי צורני אסתטי, בצבעוניות נוחה ולעתים פתיינית. ובו בזמן מלמד אותנו פרק בקיומו של ה"אחר"- הערבי. זה שאינו מוותר על דעותיו ועל אמונתו בתוך מרחב של קיום משותף. אילו יכול היה חמורו של אשרף פ'ואחרי לדבר כחמורו של בלעם היינו שומעים דברים כדורבנות.

2014 - סבתא בישלה דייסה/ דרורה דקל , נטע ויובל נכדיה.

שלושה מסעות מתרחשים בזמן, ונעים להם בצירים מקבילים ורק בתחנה אחת הם יצטלבו להם, כאן בסטודיו של דרורה בו רוקחת את הדייסה עם נטע ויובל, דייסה של שיחות על אמנות, על צל העבר של אימה ועל משמעות הדימויים בעבודותיה. נטע חושב שהאמנות של סבתא היא מעבר לדימוי, כאילו מופשטת. ומשתמשת בעורב שחור כי היא גותית.

משולש המסעות הוא מסע בתוך מסע: האחד, של סבתא דרורה, השני של נטע ויובל הנכדים והשלישי הוא מסעה של אימה של דרורה והוא מטיל צל ענק ואפור, דימויים שצוברים שכבות של משמעויות כפולות. הכול מתבשל בדייסת הקסמים בסטודיו/מטבח של דרורה. כאן נפגשים הנכדים. על רקע מסעותיה של דרורה ואימה, מפציע לו מסע מחויך בדמות גיבורי על בשפת קומיקס רהוטה של נטע הנכד ולידו יובל בצבעוניות מרהיבה. היא משרטטת הגיגי ילדות מחויכת. עולמות מקבילים מודעים זה לזה. סומו מול סומו, גיבורי על, נסיכות, כיפה אדומה והזאב הרע, עורבים שחורים ושחקני כדורגל.

2014 - "סל שברים" / תערוכת שיתוף עם חברי הגלריה היהודית ערבית

בכברי. שם התערוכה נלקח מסדרת עבודות של אתי אברג'ל שעסקה בשבר ובשבירה, והיא עבודת מפתח שנבחרה על ידי האוצר אבי איפרגן כבסיס לדיאלוג חזותי רעיוני עם יצירותיהם של חברי הגלריה. המחברים החדשים בין העבודות יצרה פרשנות וקריאה חדשה של הפרגמנטים והאובייקטים, ההצבה החדשה ניתקה וחיברה, הדגישה והבליחה את המשמעויות האישיות של היצירה האוטוביוגרפית הספציפית מאוד שלי, בתוך מרחב הקשרים

קולקטיביים, ויזואליים, רגשיים, צבעוניים, אני מציבה את הדימויים המאוד פרטיים בתוך נארטיבים מקבילים, שונים, זרים הן בשפה והן בתכנים. יחד עם זה דוק רעיוני סמוי או גלוי קושר ביניהם. מוסיפה אברג'ל: "רגעים מרגשים בתערוכה יוצרים קשרים בלתי אמצעיים בין יצירות שנוצרו בתקופות שונות שלי ושל השותפים למפגש, ומבעד לזמן ולהקשר יצרו מירקם חדש של נוכחות. היותור על הספציפיות הנארטיבית, ההיטמעות לכאורה שאיננה טבעית לי, גרמה למפגש הויזואלי לייצר מרחב נוסף שמחזיר משמעות מרגשת אל עבר חלל התצוגה.

2014 - אבולוציה של מקום/ אנדריאה חזן, יעל מנין, תמר נמרוד רוגני.
תערוכת בוגרות מצטיינות מהמכון לאמנות מכללת אורנים שנבחרו על ידי + שיח גלריה. את התערוכה מקדישות האמניות לזכרו של **עמי לוי** - מרצה במכון לאמנות. כל אחת מציבה תערוכת יחיד קאמרית, המכלול של שלושתן מעורר את תשומת ליבנו למצב של- על פי תהום. של עולם הולך ונעלם. עולם של הכחדה, שיבוש ומצבי קיצון.
הן נוקטות בפעולות רומזות של אחיזה בזיכרון, הנצחה, מחיקה, חפירה, גילוי והסתרה, לקטנות ואספנות. עבודה עמלנית ופרטנית בנייר אצל תמר נמרוד רוגני- מתבצעת בחריטה, הטבעת טקסטורה, והדפסה, או רישום בדיו.
קיפול, גלגול, גזירה, והדבקה, מאפיינים את עבודתה של **יעל מנין**. ולעומתן נראות של שרידי מבנים בחומרי בנייה מייחדים את עבודותיה של אנדריאה חזן. כל אחת נוגעת במקום שברירי בהווייתה הקיומית.
בסדרת תחריטים ורישומי דיו - "נוף תלוי", מציגה **תמר נמרוד רוגני** על קיר מוארך, זיכרון ומציאות של נוף תלוי מעל מחצבה, כפר קטן על ראש הר, מכונות חופרות תחתיו, מאיימות להשאירו תלוי על פי תהום.
אנדריאה חזן - "מונומנטים", מציבה שלושה מבנים ריבועיים - איקונות. על קיר לבן נחצבה בעדינות עד כדי העלמות "**עיר**", הד למקום "אוטופי". על הרצפה מונחים מבנים דמוי שער ניצחון כשהם עומדים על במה יצוקה במלט. אחד מהשערים מט ליפול. בחלל מוצג גם מבנה תבליטי ובו 24 תאי "**שרידים**". אלה נמשו מן הים, או נמצאו על חופו.

2015 - אשה ב-שלה, רויטל לסיק + מפגש /שיח בהשתתפות ד"ר מנחם גולדנברג /פילוסוף ואוצר. רישומים קטנים עם דימוי אחד מצומצם ורזה, רישום גדל ממדים ובו אינסוף פרטים. החלל מלא אותם. הרישומים מצוירים בעט פיילוט כחול, בדיו ובצבעי מים.

דמות האישה במצבים שונים הם השלד המרכזי בתערוכה. ולדברי האמנית "...הנשים מקיימות איזה טקס סימבולי, שמשותף לנשים. כמו מריטת שיער, או הליכה על חבל דק". התבוננות בעבודות חושפת מערכת יחסים בין אישה לגבר, בין אישה לחיה ובינה לבין הטבע. "בגוף אני זוכרת"- ביטוי שגור שמבטא אצל לסיק את השריטות, הפצעים, ההליכה בדרך עצמאית, לעתים חצופה ומתגרה, או להבדיל נרדפת, מהורהרת, חסרת אונים או מתקיפה.

ברישום נכרות השריטות המשאירות קו על הנייר, או כתמי צבע שקופים, נמסים, כמעט נעלמים. הרישום נראה לעיתים כרישום אוטומטי, סבך קווים, אינטואיטיביים, אסוציאטיביים, אניגמאטיים. לסיק מעלה בעבודותיה הרהור אקזיסטנציאליסטי, הרהור שעוסק בקיום האנושי בעידן המודרני בו מתערער תוקפן של האמיתות האבסולוטיות, דבר שמוביל לתחושות של בדידות. האובססיה בעבודותיה קוראת תיגר על ה"סדר הנכון" שהתרבות כופה עלינו.

2015 - מחוץ למקום /

מנאל מחמיד, אורלי סבר, רויטל לסיק, מחמוד קייס, דרורה דקל, יעל כנעני, סאהר מיעארי, ניר דבוראי, ניצן סט, נעם ונטורה, אבי איפרגן, שהד זועבי, שלומי חגי, ג'וזיאן ונונו, ינאי קלנר, עדי בן חורין, דוד בהר - פרחיה, הדס אמסטר,

- פרויקט שמתקיים בגלריה ובמרחב הציבורי שמוביל אליה- המנהרה. מאפשר לאמנים "השתלטות" זמנית על המרחב הציבורי. ביטוייה החזותיים של השתלטות זו מעלה בפני 18 האמנים המשתתפים אפשרות להתבונן לתוכם ומחוצה להם בסוגיית המקום.

מה ביו מרחב פתוח למרחב סגור, מה בין בריחה מהמציאות, לבריחה מעצמך, מה בין הפרעה לתנועה, בין הובלת העוברים ושבים בנתיב חדש, אחר. אל מול

אפאטיות המשוטט המורגל לנוף המקומי המוכר, האם תתעורר ערנותו לשינוי המתרחש? האם יתמודדו המיצבים עם שאלות חברתיות, פוליטיות, מגדריות? היכן האמנים מצליחים לסמן מקום? להשאיר עקבות? זכרונות? גם כאלה של ארכיאולוגיה נשכחת או עתידנית?

2016- רוח צפונית, אריה ברקוביץ. בסדרת העבודות החדשות, המוצגות

בגלריה בכברי, ממשיך ברקוביץ, לבחון את היחסים שנוצרים בין האורבאני לטבעי בין המתועש לאורגני בין גבוהה לנמוך. העבודות על מצע משתנה בד, עץ ושעוונית, עשויות בטכניקה מעורבת. ברקוביץ מצייר ישירות על הבד, בספונטניות מתוך זיכרון, ללא רישומי הכנה ונע מהפשטה לפיגורטיביות. הצבעים מחד, מאופקים ומעודנים (חום, בז', תכלת) ומאידך כהים ודרמטיים (שחור, כחול כהה) והדגש הוא על ערכים צורניים טהורים של צורה וצבע. שימוש נרחב ברדי מייד. הן בעבודות הפיסול המורכבות מחלקי ריהוט מהוקצע. מרבית הציורים עשויים צבע סופרלק תעשייתי המתארים אלמנטים אורבאניים, בנייה לא גמורה, חלקי בטון עם קוצי מתכת פרועים לצד צמרות עצים פרועות ברוח.

בכמה מהעבודות מופיע דימוי כלב או תן, הוא מייצג את המצב הקיומי הרגעי ומעלה שאלות של קשר ושייכות למקום, השועל מצויר עומד לבדו, כשראשו מופנה כלפי מעלה, השועל מנסה ליצור קשר, לצעוק, לדבר אך אין מי ששומע אותו - סביבתו ריקה מחיה ואדם.

הירח והענן הם עדים "או יותר נכון הסמלים יודעי הסוד המיסטי של העומד להתרחש" אומר ברקוביץ.

בסדרת הציורים על גבי שעווניות, באנרים של פרסום, ברקוביץ בוחר לעבוד על הצד המודפס, רווי צבע וצורה, חיתוך הגס, צבע תעשייתי.

כל עבודה (ציור או פיסול) מכילה מערכות של ניגודים במקביל – פנים וחוך, כאן ושם, נוכחות והעדר, גילוי וכיסוי – המחדירים תחושות של מתח וחיכה.

העבודות מעלות באופן ציורן וצבעוניותן תחושה של פירוק ובחינה מחדש הן ברמה הציורית והן ברמה הרעיונית-תוכנית. לצד ההרס, המבוטא בשרבוט אלים, כתמי צבע גסים, מופיע יסוד של שיקום, בנייה והתחדשות.

2017 - צלחת ולימון / מיקי צדיק.

צדיק יוצרת 'טבע דומם' גרוטסקי, הדימויים מתהפכים, מתחברים באופן לא הגיוני, ושוברים לעתים את חוקי הגרביטציה. אצל צדיק נוצרו חיבורים המעלים את האפשרות ליצירת טקסיות לא מפוענחת. הסדר מכיל בתוכו פוטנציאל לאי סדר. חוקי המדע, התופעות הכימיות של הכתם על הדף, ומולם הנייר כמו שדה ריק שהדימויים יכולים לעופף בו לעיתים כנגד חוקי הגרביטציה.

בתערוכת צבע גלילי האחרונה, 2015, כתבה האוצרת טלי בן נון על ציורי הצמחים של צדיק: "העבודה נוצרת בשני שלבים. הנחת כתמים- מפגש בין שמן לדיו ואחר רישום באמצעות עטים. השמן הנספג מסמן את 'עומקו' של הנייר. כתמי השמן והדיו מחללים את טוהר הנייר הלבן ומסמנים טריטוריה. חדות העט יוצרת שפת רישום מדויקת כאנטיתזה להתפשטות הבלתי מרוסנת של השמן. הנייר מכיל שלוש הנחות ציוריות שמנסות למצוא ביניהן חיבור, ניגוד, איזון, חוסר איזון, קיום עצמאי ומכנה משותף".

צדיק בשיחה אתי מוסיפה: "המפגש בין שני כתמים יוצר קו. לכלוך של הדף וחילולו. הציור בצד האחורי של הדף. כמו משחק צלליות מאחורי בד מתוח. חלק מפעולות הציור אינן גלויות לעין. האנכי בציור – צמיחה, חיים, יציבות. האופקי – רוגע, מנוחה, מוות".

התערוכה של צדיק, היא אינטימית ונדמה כי נוצרה בשליטה ללא פריצות לא מודעות, היא מעודנת ודורשת התבוננות יסודית בפרטים. היא מטרידה, מוזרה, ויש בה היבטים סוריאליסטיים לא הגיוניים, בעלי הומור, והפתעות.

2017 – פעימה / שושנה גבעון. שם התערוכה "פעימה", משלב היבטים

שונים ביצירה. פעימת הלב, פעימת הצעדים והריקוד התימני, פעימת מקצב האריגה, השחלת חרוזי הכסף התימנים לשרשרת. מקצב שתילת הברושים בפאתי המטעים. פעימת מקצב האורנמנט. ועוד. ההתבוננות בהדפסים חושפת היבט מעמיק של עבודה בשכבות שמאפשרת לאמנית הסתרה וכיסוי אל מול פרימה וגילוי.

גבעון נעה בין חיבור למזרח ולמערב, ויוצרת בניהם סימביוזה אמינה, הגעגוע של האם לתכשיטים שנאלצה להשאיר בתימן בא לידי ביטוי בעיקר בדימויי תבליטים לבנים "ריקים" של תכשיטים וחרוזים מעשה צורף, הברוש - דימוי עוצמתי של עץ בודד, זקוף, ירוק עד, המשמש כמגן על פרדסים- מוצג בהדפסים כמעט כסכמה מופשטת; גבעון מנקה ממנו את המיותר לה, הברוש, לדברי גבעון, הוא הדימוי האולטימטיבי שלה למושג "עץ". הברוש מוצג בעבודות הן כדימוי בודד והן כדגם שחוזר על עצמו. ולתפישתה של גבעון הוא מייצג את הישראליות.

הלב - דימוי שעבדה עליו האמנית בשנים האחרונות - התרחב למארג עשיר של חיבורים בין דימויים צמחיים, לגוף האדם. הלב הפועם נפרם, פוער פצע פתוח, קרע. הוא מודפס בחלוקה לשניים, משתלב בתוך אריג בעל דגם (פטרן) כמו בתוך הסוואה. הלב הצמחי כמו נשזר מענפי סירה קוצנית, הוא מרחיב את המופע הלבבי ומדבר על קוצניות פוצעת - אנלוגיה לקושי וכאב. על אף שעבודותיה של גבעון ניזונות מהביוגרפיה שלה, מצליחה גבעון לבודד את הדימויים המופיעים בעבודותיה מהנרטיב שלהם, לתת לו להדהד, לגעת, ולאפשר לצופה לנוע בין הנרטיבי לקונצפטואלי. שוש גבעון מעלה בעבודותיה דילמות של בת מהגרים שהגיעו מהמזרח- מתימן.

2017 - תערוכת ה-40 לגלריה + קטלוג רחב יריעה / בתערוכות משתתפים שלושה דורות של אמני כברי. נתלו עבודות של 12 אמנים שנפטרו בעשור האחרון והציגו אצלנו,

בכברי קמה הגלריה הראשונה בתנועה הקיבוצית ובפריפריה בספטמבר 1977. בשנת 2012, שינתה הגלריה את פניה והיא פועלת מאז כגלריה שיתופית יהודית/ ערבית, עם אמנים מחיפה ומהגליל. שינוי שיצר שיח מרתק. ועשייה עשירה.

אשכול התערוכות התפרס על שלושת קומות המבנה המרכזי בלב הישוב. בגלריה מציגים שלושת המייסטרים: אורי ריזמן, יחיאל שמי, משה קופפרמן. כאשר עם כל אחד מהם מנהל דיאלוג אמן שבחרתי בשל קשר ראוי ביניהם-

אסף בן צבי - אורי ריזמן, ישעיהו גבאי - משה קופפרמן, יחיאל שמי - אבנר לבינסון.

בחדר הישיבות במנהרה מציגים אמנים/מורים ממנור כברי- יורי כץ, עידו מרכוס, רועי דרסטין, וטל אלפרשטיין. בקומות המבנה מציגה קבוצת אמנים מרכזיים שהציגו בכברי במהלך ה-40 שנים. האמנים שובצו על ידי בזוגות ושלשות בשל החיבורים בניהם, ליצירת עבודה משותפת: במנהרה- מציגים: יעקוב חפץ / ז'אק ז'אנו / מציגים חברי הגלריה השיתופית - אמיר פולק / עדי בן חורין / מיקי צדיק - ינאי קלנר/ דרורה דקל - סאהר מיאערי/ בספריה: יעל כנעני/ ג'וזיאן ונונו/ שלומי חגי/ חברי הגלריה השיתופית. בקפה האולם מציגים אמני כברי בני הדור השלישי רישומים ייחודיים - עפרי כנעני/ אביטל כנעני/ רוני שניאור/ אורלי סבר/ ובאחד מקירות הקפה מציגים - פריד אבו שקרה- עאסם אבו שקרה/ בקומת המשרדים מציג - עידן ארז / בפואייה חדר האוכל הישן - ניסים זמיר/ניסים טלאור/ ואברום גבאי/ חברי הוותיקים. במועדון - רון עמיר-מיכה ברעם/ בפואיה המועדון מציגים - עידית לבבי גבאי- דרורה דומיני/ אשרף פואח'רי/ יעל אלבוים/ בחלון השבוע מציגות - שהד זועבי - ואדווה דרורי/ בקומה השלישית - איצ'ה גולומבק - אבי איפרגן- אתי אברג'יל- עידו בראל / הילה בן ארי- זיוה ילין- נעה רז מלמד/ גיא רז - אמירה זיאן/ ושמואל פאר/

הפרויקט נמשך שבעה שבועות עד 11/11/2017 + קטלוג + סימפוזיון בעל שלושה מושבים "מצפון עד דרום" - פעולות של אמנות וקהילה במרכזים פריפריאליים בישראל, 2017 .

פתיחת הסימפוזיון - דרורה דקל - אמנית, אוצרת ומרכזת את פעילות הגלריה השיתופית בכברי, יוזמת מפיקה ואוצרת פרויקט ה-40 לגלריה

מושב ראשון: יו"ר – עידית עמיחי

הגלריה הקיבוצית - חוד חנית או קרב מאסף? בעבר היו גלריות קיבוציות בחוד החנית של אמנות מתקדמת בישראל. מה מעמדן כיום? מי הם הקהלים שלהן ואיזו תמונה אחרת של יצירה ישראלית הן משקפות בשיח הציבורי?
* מוקי צור - הסטוריון ומומחה לתולדות התנועה הקיבוצית
* זיוה ילין - אמנית, אוצרת ומנהלת הגלריה בקיבוץ בארי, מרצה במכללת ספיר.

* אביטל גבע – אמן, מקים "החממה החינוכית" בעין שמר

מושב שני : יו"ר - אבשלום סולימן

אמנות מעבר לסף: מודלים עכשוויים של אמנות-חברה-קהילה. סצינת התרבות בישראל משופעת ביוצרים הפועלים מחוץ לערים הגדולות ועובדים בתוך ועבור קהילות ספציפיות. כל אחד מהם מעמיד מודל עצמאי וייחודי לפעולה בפריפריה.

- * **עידית לבבי גבאי** - אמנית, ומרצה במכון לאמנות באורנים
 - * **ניידת אמנות סרט - נ.צ. ציור + עשר שנים לפעילות האמן דוד וקשטיין**
 - * **רעי רביב** - חבר בתנועת תרבות, פעיל בעפולה
-

מושב שלישי: עידית לבבי גבאי

גלריות בפריפריה של ישראל - מקדשי-מעט לאמנות או מכשירים לעשייה קהילתית?

מה ייחודה של גלריה לאמנות שממוקמת הרחק ממרכזי השיח והטעם בישראל 2017?

- * **עידית עמיחי** - מנהלת בית לאמנות בת"א, מנהלת לשעבר של המחלקה לגלריות ומוזיאונים במשרד התרבות.
- * **הדס קידר** - אמנית, אוצרת "המרכז לאמנות עכשווית בערד" ומנהלת אמנותית של תכנית שהות האמנים "ערד - אמנות אדריכלות".
- * **גליה בר אור** - גליה בר אור (רווח ולא מקף) מנהלת ואוצרת משכן לאמנות עין חרוד לשעבר מרצה במגמת אמן מורה במכללת אורנים ובמכון לאמנות.

שאלות, תשובות, הערות, והארות - יו"ר: אבשלום סולימן **סיכום ופרדה - דרורה דקל**

2018 - נהר/ מיכל בראור ואבשלום סולימן + שיח גלריה (מלווה את התערוכה: דרורה דקל) נהר, תערוכתם המשותפת של מיכל בראור ואבשלום סולימן בגלריה השיתופית של קיבוץ כברי, היא תערוכה שנבנתה לתוך ומתוך כברי, ומרכיביה הם חומרי הגלם של הקיבוץ עצמו.

התערוכה מבוססת על מחקר בן שנה וחצי, שהתמקד בארכיון הקיבוץ ובסיפורים שצפו ועלו מתוכו. מתוך הארכיון, בודדו האמנים שלושה סיפורים היסטוריים המתארים, כל אחד בדרכו, מיתוס אודות ראשיתו של הקיבוץ.

הסיפור הראשון הוא סיפור עזיבת בית הערבה - קיבוץ שהוקם ב-1939 על גדותיו של ים המלח ונכבש במלחמת 48' בידי הצבא הירדני. פליטיו הם ממקימי קיבוץ כברי וסיפורו הוא, במידה רבה, המיתולוגיה המכוננת של הקיבוץ.

הסיפור השני, הוא סיפורו של הכפר הפלסטיני אל-נהר, שנכבש על ידי הצבא הישראלי באותה המלחמה ותושביו הפלסטינים הפכו פליטים. בחורבות אל-נהר של אחרי המלחמה דרו פליטי בית הערבה במשך שנתיים, בזמן שבנו את

קיבוץ כברי.

הסיפור השלישי עוסק בתוכנית הלימודים לילדי בית הספר העממי שנקראה 'עמי הטבע'. התוכנית, שנוצרה על ידי אנשי חינוך מהתנועה הקיבוצית בשנות החמישים, התיימרה ללמד על חיי האדם הקדמון באמצעות לימוד חוויתי של "עמי אפריקה את הסיפורים הללו, שאין בניהם קשר בארכיון הקיבוץ, מניחים האמנים זה על גבי זה בניסיון לקרוא אותם בנשימה אחת. באמצעות התחפשות, החלפה בין מקומות, העתקה של דימויים והמרתם ממדיום למדיום, הם מצביעים על הקשרים הסמויים בין הסיפורים הללו, ובתוך כך בוחנים את האופן שבו נרקמים מיתוסים של זהות מקומית.

המעשה האמנותי מופיע בתערוכה כמושא מחקר נוסף, וכמיתוס מכונן בפני עצמו. כברי, כקיבוץ הידוע במוסדות האמנות ובקהילת האמנים שלו, הופך כן למקרה מבחן של מקום האמנות ברעיון הקיבוצי כולו, של היחסים בין אמן וקהילה, ושל תפקידה החברתי של האמנות. שאלה זו מופעלת בו בעת הן על אמני הקיבוץ, והן על בראור וסולימן.

מבחר מצומצם של כתבות על תערוכות ופרויקטים שאצתי בגלריה בכברי ופרויקטים ארציים .

- * " **בין מזרח למערב** ", סמדר שפי , מוסף גלריה , עיתון הארץ . אפריל 1994
- * "חלון לבן , חלון אדום", טליה רפפורט , עיתון דבר , 15/4/1994
- * סימפוזיון "בין מזרח למערב"; להעלות שאלות, לא להבטיח תשובות, שבועון הקיבוץ, אפריל 1994, קרני עם עד.
- * **ריזמן , כברי. בבואת הדדיות.** אדם ברוך, בששי. על תערוכת 8-שנים למותו של ריזמן, דיוקנאות בני משפחה וחברים . 1999
- * **דיוקנאות משפחה וחברים** , יוני גולד, ירחון סטודיו 64 , 1999 .
- * **הנשגב בין הרפת למפעל** , דנה גילרמן, מוסף גלריה , עיתון הארץ , 22/9/1999,
- * **פריפריה, כמו חומס.** רותי דירקטור , על התערוכה המשותפת לגלריה בכברי וגלריה לימבוס , אמנות בצד, שבועון העיר, 21/1/2000
- * **אחלה הישרדות**, חיים מאור, על התערוכה בכברי של נעה רז מלמד, "מי יצילנו מרעב ." הדף הירוק , 4/1/2001
- * **ארנבונים מול שפנפות** , דנה גילרמן על התערוכה ארנבונים בכברי, מוסף גלריה, עיתון הארץ, 24/10/02
- * פצצות אגו, הילה שקולניק על התערוכה: ארנבונים . כלבו חיפה, 1/11/2002

- * **"in house"**, אום אל פחם , אוצרים דרורה דקל ואבי איפרגן. מאמר של רותי דירקטור על הגלריה באום אל פחם, בדרך לאיקאה, ארכיון הצופה, מאי 2003
- * **נפש כפולה**, עמי שטייניץ. אתר מארב , על פרויקט in house בגלריה באום אל פחם.
- אוצרים: דרורה דקל /אבי איפרגן, 20/12/2004
- * **מה עושה ערבי בתחנת דלק**, רוניה הררי, על תערוכתם של רון אמיר ועאמר דראבס , ירחון 42 מעלות, פברואר 2004
- * **בלדה לעוזב קיבוץ**, על הגלריות הפריפריאליות בנחשון בטבעון ובכברי. רותי דירקטור, מוסף 7לילות, ידיעות אחרונות , 1/6/2007
- * **כלים שלובים**, על תערוכת שמי ואגסי בגלריה בכברי , רותי דירקטור, מוסף 7- לילות , ידיעות אחרונות, 12/10/2007
- * **"פגישה גלילית"**, מוסף גלריה, עיתון הארץ, דנה גילרמן, 1/2/08
- * **אין כניסה**, על התערוכה חלל חסום בגלריה בכברי, סמדר שפי, מוסף גלריה, עיתון הארץ, 4/5/2008
- * **זה לא בא לי בירושה**, עוזי צור , מאמר ביקורת במוסף ספרות ואמנות בעתון הארץ, 12/12/2008
- * **"העבודה הייתה חיינו"**, סמדר שפי, על התערוכה מפגש /מקום. מוסף גלריה, עיתון הארץ, 28/5/2009
- * **בלדה לחברי קיבוץ**, חורגים מהמסגרת, 26110/09 , עיתון גלובס, חגית פלג רותם
- * **"שקופים/נוכחים"**, ירחון :כאן-מציאות ישראלית באמנות, גיליון 12, אוקטובר 2009
- * **חורגים מהמסגרת** - מוסף גלריה, 26/10/09, אביטל בורג
- * **תנועת הרישום** – על תערוכתה של יעל בלבן , מוסף גלריה /הארץ , סמדר שפי, 2/2/2010
- * **המלצות לסוף השבוע**, עכבר העיר, על תערוכת יעל בלבן, 3/2/10
- * **רישום המכונה** – כתבה ב- ynet , על תערוכת יעל בלבן, כתבה: ד"ר דליה מרקוביץ

- * התערוכות והפרויקטים המסקרנים בגלריות בשנה הקרובה, 18 באוגוסט 2010 מאת: אביטל בורג. מוסף גלריה, עיתון הארץ.
- * כשתעשייה ופועלים פוגשים אמנות/"ידיעות הקיבוץ", קרני עם-עד, 24/9/10
- * ירחון כאן, מציאות ישראלית באמנות- גיליון מס' 17, דצמ' 2010. צבר בקבוק, אבי איפרגן ועדי בן חורין.
- * תערוכות חדשות, אמנות, עיתון הארץ, דניאל ראוכורגר, 16/12/2010
- * הדף הירוק, תיק תרבות- "כאן ושם ובמקום אחר", כתבה של שוש גרץ על תערוכת: סוויסאייר /אילה ניצב. ינואר 2011.
- * גלריה- הארץ, "התנועה האמנותית", דניאל ראוכורגר, ינואר 2012
- * ידיעות הקיבוץ, דיוקן עצמי צפוף, קרני עם עד, 2/4/2012
- * איזו אמנות אפשר כבר לעשות בקיבוץ, מוסף גלריה, עיתון הארץ, שאול סתר, 12/6/2012
- * ידיעות הקיבוץ, "עבודה במחלוקת", על תערוכת אשרף פואח'רי, קרני עם עד, 20/2/14,
- * גלריה הארץ, "סערה סביב עבודה..." תערוכת אשרף פואח'רי בגלריה בכברי, איתן בוגנים, 16/2/14
- * "כחומר ביד היוצר", דרורה דקל, אתר ערב- רב, 12/3/14
- * הפריפריה כמעוז של תעוזה אמנותית, זה אשר, ירחון המועצה האזורית